

Gedeputeerde Staten**Voorzitter Provinciale Staten van Zeeland**Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Digitaal ter inzage leggen van stukken	20012744 	A. Nootenboom	

Middelburg, 16 april 2020

Geachte voorzitter,

Op 5 juli 2019 heeft Provinciale Staten het rekenkamerrapport Geheimhouding besproken. Een van de besluiten die Provinciale Staten op basis van het rapport heeft genomen was: *Te laten onderzoeken of veilige methoden voor het digitaal ter inzage leggen van geheime informatie beschikbaar zijn*. PS heeft gevraagd om hen te informeren over de mogelijkheden.

De Corona-crisis en de beperkingen die dit meebrengt in bewegingsruimte van personen, benadrukt de urgentie van dit thema.

In deze brief leggen wij u de uitkomsten van het gevraagde onderzoek voor met daarin opgenomen ons standpunt.

Uitkomsten onderzoek digitaal ter inzage leggen van geheime stukken

De statengriffie heeft samen met de ambtelijke organisatie gehoor gegeven aan het verzoek van Provinciale Staten. De mogelijkheden om (geheime) stukken veilig digitaal ter inzage te leggen zijn onderzocht. De conclusie is dat het digitaal ter inzage leggen van geheime stukken geen zwaarwegende juridische of technische beperkingen kent en dat deze werkwijze op korte termijn realiseerbaar is. Hieronder leest u de toelichting hierop.

Juridisch kader

Artikel 25 van de Provinciewet regelt het opleggen van geheimhouding op de inhoud van stukken die aan Provinciale Staten worden voorgelegd. In de Provinciewet staat geen bepaling opgenomen op welke wijze geheime informatie gedeeld wordt met Provinciale Staten, behalve dat Provinciale Staten een reglement van orde vaststelt voor hun vergaderingen en andere werkzaamheden (art. 16 Provinciewet).

In het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten van Zeeland is onder artikel 13 lid 3 opgenomen dat *Indien, omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier leden van provinciale staten inzage*. Hoe de griffier de leden van provinciale staten inzage verleent is niet nader geëxpliciteerd.

Provincie Zeeland hanteert een protocol "Uitwisseling geheime informatie door gedeputeerde staten aan provinciale staten en aan Statencommissies". Dit protocol dateert uit 2016. Er zijn zover bekend en te herleiden geen recente wijzigingen aangebracht aan dit protocol. Het protocol gaat voornamelijk uit van het delen van geheime stukken op een schriftelijke wijze. Hierin staan geen digitale opties benoemd. Mogelijk wordt dit ook veroorzaakt door de toen nog ontbrekende mogelijkheden tot het digitaal delen van informatie. Indien er wel gekozen wordt voor het digitaal aanbieden van geheime stukken, dient het protocol hierop aangepast te worden.

Technische mogelijkheden

De provincie Zeeland beschikt over Citrix Files aangeschaft, een applicatie waarmee stukken kunnen worden gedeeld en die bij alle leden van Provinciale Staten -bij de uitlevering in maart 2019 - op de laptop is geïnstalleerd. De provincie heeft met Citrix Files een technische oplossing beschikbaar die gebruikt kan worden om geheime stukken digitaal ter inzage te leggen. Deze applicatie heeft meerdere functionaliteiten, een daarvan is een zogeheten “dataroom” of wel een meer dan gemiddeld beveiligde digitale omgeving waarin de leden van PS de geheime stukken kunnen inzien.

Met Citrix Files kan het ter inzage leggen van geheime stukken digitaal worden ondersteund. Een belangrijk voordeel is dat stukken tijd en plaats onafhankelijk kunnen worden ingezien. Tegelijkertijd blijft een aantal essentiële onderdelen van de huidige werkwijze behouden. Er wordt straks nog steeds vastgelegd wie, wanneer de stukken heeft ingezien. Ook kan per geval meer dan bepaald wie het recht krijgt om de stukken te lezen, Provinciale Staten of een aparte commissie (bijvoorbeeld de werkgeverscommissie).

Risicobeheersing bij het digitaal ter inzage leggen van geheime stukken

Het digitaal ter beschikking stellen van geheime stukken vraagt om een goede risicobeheersing. Daarbij moet worden vastgesteld dat geen enkele vorm van informatie delen ‘waterdicht’ is. Met andere woorden, bij het delen van informatie bestaat er altijd kans op een (data)lek.

Wel kan ervoor gezorgd worden dat het kans op lekken van geheime informatie geminimaliseerd wordt en dat de kans op het herleiden van een (data)lek vergroot wordt. Naast de inzet van technische restricties is hierbij ook het bewustzijn van de geheimhoudingsplicht van belang.

Technische restricties t.b.v. risicobeheersing

Citrix Files beschikt over de volgende instrumenten om het risico op een (data)lek te minimaliseren en te kunnen herleiden:

- Een document kan niet doorgezonden worden, gedownload worden of worden geprint
- Een document kan voorzien worden van een algemeen watermerk om de herkomst van informatie vast te kunnen leggen
- Over de toegang tot het document hebben is alle zekerheid (autorisatie) door middel van persoonsgebonden gebruikersnaam en wachtwoord in combinatie met 2-factor authenticatie
- Er is zekerheid over en inzicht in wie op welk moment een document raadpleegt door logging.

De risico's die blijven bestaan en die niet te ondervangen zijn (de menselijke factor):

- Iemand kan over de schouders heen meelezen
- Iemand kan de tekst overschrijven of overtikken
- Iemand kan foto's maken van een scherm

Deze laatste risico's bestaan in meer of mindere mate ook bij het fysiek ter inzage leggen.

Geheimhouding

Alle statenleden hebben een geheimhoudingsplicht. Tot hoever deze geheimhoudingsplicht strekt is vastgelegd in de “Gedragscode politieke ambtsdrager Provincie Zeeland 2015”. In de Gedragscode staat ook opgenomen dat het schenden van de geheimhoudingsplicht een misdrijf is op grond van artikel 272 Wetboek van Strafrecht.

Met andere woorden, het ‘lekken’ van (nog) niet openbare informatie kan tot verregaande consequenties leiden voor de persoon. Het digitaal beschikbaar stellen van geheime stukken ontheft de ambtspersoon niet van zijn/haar geheimhoudingsplicht.

Standpunt Gedeputeerde Staten

De uitkomsten van het onderzoek zoals opgenomen in deze brief, zijn besproken door het college van Gedeputeerde Staten in de vergadering van 31 maart 2020. Het college stelt zich op het standpunt dat indien Provinciale Staten opteert voor het digitaal ter inzage leggen van geheime stukken, zij daar geen technische of juridische bezwaren in zien en een positieve houding hierin aannemen. Wel heeft Gedeputeerde Staten besloten dat na implementatie van het digitaal ter inzage leggen van geheime stukken, dit te doen voor een proefperiode van zes maanden, waarna een evaluatie volgt. Samen met de statengriffie wordt door de ambtelijke organisatie een handreiking opgesteld ten behoeve van Provinciale Staten.

Beraadslaging

Wij vragen Provinciale Staten kennis te nemen van deze brief en om op grond hiervan een afweging te maken of u geheime stukken voortaan digitaal aangeboden wenst te krijgen van Gedeputeerde Staten. Indien u tot een positief oordeel komt, worden ambtelijk de voorbereidingen hiertoe verder getroffen, zoals het implementeren van de applicatie en het aanbieden van een duidelijke handreiking.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris